

TORONTÁI

Ára	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára
1	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre .300 D Negyedévre .75 D Félévre .150 D Havonta .25 D Hirdetések díjszabás szerint
Din	Sürgöncim: Torontál, Veliki Bečkerek		Megjelenik naponta délben	Din

Politikai tanácskozások.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 3.

Pasity Nikola miniszterelnök és Pribicevity Szvetozár közoktatásügyi miniszter ma délelőtt 11 óráól 12 óráig a miniszterelnökségen hosszabb konferenciát tartottak, amelyen a képviselőjelölések ügyében folytattak megbeszéléseket.

A demokrata-párt főbizottsága ma folytatta tanácskozásait a jelölések dolgában.

A blokk vezetéi dr. Honjec és Predavec dr.-nak Zágrebba és Ljubljánba való elutazása előtt találkozni fognak még, hogy különféle pártkérdésekről tárgyaljanak. Davidovity a blokk konferenciája után agitációs utra indul Délszerbiába.

A radikális-párt délbánsági listája.

A legtöbb járásban határoztak a jelöltek fölül

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, dec. 4.

A radikális-párt kerületi választmánya, mint megírta a „Torontál”, ma dönt Kikindán a felsőbánsági jelölések ügyében. A konferencia elé a járási bizottságok ez irányú döntését terjesztik fel, úgy hogy az értekezlet csak igen indokolt esetekben változtatja meg a listát. Erre pedig az adott körülmények között nincsen kilátás, úgy hogy valószínűnek látszik a felsőbánsági jelölések változtatás nélküli jóváhagyása.

Délbánságban tegnap folytak le a radikális-párt jelölései. A listavezető a régebbi határozatnak megfelelően Sztojadinovity Milán dr., volt pénzügyminiszter lett, aki már a múlt választások alkalmával is mint délbánsági képviselő jutott be a parlamentbe. A pancsevói és kovacicai járás jelöltjévé Suvakovity Lázár polgári iskolai tanárt választották meg. A vrsaci járást és Vrsac várost Grgin Dusan dr. kapta meg. Pancsevó város még nem jelölte ki kandidátusát, a legtöbb eséllyel azonban Miloradovity Pera nézhet a döntés elé. A kovini járás ugyan csak vitás még, beavatottak azonban Dimity Velja lelkész tarjáték a legkomolyabb reflektánsnak s így valószínű, hogy a jelöltséget ő fogja megnyerni. Az egyedüli járás Délbánságban, ahol még a kombinációkból sem lehet az eredményre következtetni, Belacrkva. Valószínű azonban, szombatig ebben a járásban is döntenek. Vasárnap ugyanis a belacrkva-pancsevói kerület választmánya ülést tart Pancsevón, amelyen véglegesíti a listát.

Egyenetlenkedések a blokkban.

Davidovity válasza Predavecnek.

Beograd, dec. 3.

Predavec, a horvát paraszt köztársasági-párt alelnöke a sajtó részére nyilatkozatot adott, amely beogradi körökben nagy port vert fel. Ezt a nyilatkozatot a beogradi lapok a szerda reggeli számokban hozták.

Ezen nyilatkozatában Predavec azt állítja, hogy Davidovity a Beogradban legutóbb tartott politikai pártkonferencián oly kijelentést tett volna, hogy

a horvát köztársasági parasztpárt elismerte a monarchiát és hogy ő és dr. Maček írásbeli nyilatkozatot adtak, amely szerint a horvát paraszt köztársasági-párt lemondott a federalizmusról.

Predavec mai nyilatkozatában kétségbe vonta Davidovity ezen állításait és kijelentette, hogy a blokk vezetői között folytatott megbeszélés szerint a blokkban szövetkezett minden párt megmarad saját programja mellett.

Davidovity Ljuba Predavec ezen nyilatkozatára az esti lapokban a következő választ adta:

„Egyes lapok tévesen közölték, mások pedig ugyancsak tévesen kommentálták az Imperial-szállóban elmondott legutóbbi beszédemet. A beszédet, amely egyébként a Demokrácia mai számában is megjelen, közlése előtt nem néztem át. Ezek a tévedések szolgáltatottak okot Predavecnek arra, hogy szót emeljen. Igaza van.

Hogy eloszlassam az összes kételeyeket, rövidesen megismétlem mit gondolok és mit mondtam megállapodásunkról. Beszédemben a következőket hangsúlyoztam:

A horvát paraszt köztársasági-

párt ismert kommunikációjában elismerte államunk egységét és elfogadta egyéb megállapodások mellett az angol mintára bevezetett monarchikus államformát. Elismerte, hogy a szerbek, horvátok és szlovének egy etnikai egységet alkotnak. Dr. Mačekről és Predavecről személyileg azt mondtam, hogy ők egy levéllel ismerték el az állam egységét. Róluk csak ezt és semmivel többet nem mondtam.

Végül még azt mondtam, hogy állami berendezkedésünk kérdése és így a föderáció kérdése is jelentékeny könnyítést nyert azért, hogy a megegyezés pártjai nem utasították el a tárgyalások bázisán Marinkovitynak a széles önkormányzatokról és a közgazgatási hatóságok átszervezéséről szóló tervezetét.

További megállapodásoktól és egyéb megegyezéstől függ már most az, hogy az urak továbbra is megmaradnak-e a föderáció mellett vagy sem.

Ez volt lényege beszédemnek. Van azonban beszédemnek egy további része, amelyet a lapok nem közöltek.

Azt mondtam ugyanis, hogy az utolsó kormányválság elhalasztotta hosszabb és bizonyosan időre a megegyezést. Ha pedig Pasity rezsimje folytatódni fog, akkor a megegyezés teljesen lehetetlenné volna téve. Ha ez az eset bekövetkezik, akkor tényleg kérdésessé válhatik államunk egysége is.

Predavec egy kissé elsiette nyilatkozatát, mert én az ő nyilatkozata nélkül is magyarázatot adtam volna.

Lázity Vojislav a földművelő-párt polttákojáról.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 3.

Makszimovity Bózsó belügyminiszter ma délelőtt fogadta Lázity Vojislavot, a földművelő képviselői klub elnökét, aki arra kérte a belügyminisztert, hogy ne tiltsák be a párt hivatalos lapját, a Selot. Lázity beismerte, hogy a lap az utóbbi időben éles hangon irt a kormány ellen, de a jövőre nézve kijelentette, hogy figyelemmel fogja kísérni a lap hangját, hogy ne szolgáltatson okot a hatóságoknak a beavatkozásra. Kijelentette, még Lázity, hogy az államegység eszméjéért küzd és ezért meg kellene a pártot kimélni egyes hatósági személyek önkényétől.

Folytatják az SHS állam és Magyarország közötti pénzügyi tárgyalásokat.

Budapest, dec. 3.

Az SHS és Magyarország közötti pénzügyi tárgyalások Budapesten újra kezdődtek. Elsősorban a magánszemélyeket és vállalatokat érintő kérdésekről, valamint a biztosítások rendezéséről folyik a tárgyalás. Előreláthatóan szóba kerül a régebbi koronatarozások kölcsönös összeírásának kérdése is. Tervbe vették továbbá a tárgyalást a vállalatok és részvénytársaságok székhelyének áthelyezése folytán előállt kérdésekre nézve is, aminek jelentősége abban áll, hogy a részvénytársaságok nacionalizálását illetően az érdekelt országok között egységes eljárást lehetne megteremteni.

A spanyol forradalom és Franciaország.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, dec. 3.

A francia lapok közlik a spanyol direktórium jelenlegi vezetőjének, Magar tengernagynak a madridi újságok főszerkesztőibez intézett levelét. A tengernagy ebben azt hangoztatja, hogy a spanyol forradalmat a francia kormány nyilvánvalóan támogatja. Párisban a nyilatkozat nagy feltűnést keltett és általában nagy fogják fel a helyzetet, hogy ha a híradás hiteles, úgy éles diplomáciai akcióra lehet számítani. A francia külügyminisztérium mindenesetre megvárja a részletes jelentést.

A budapesti bombapör förtárgyalása.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 3.

Az erzsébetvárosi bombapör förtárgyalásán ma befejezték a védőbeszédet. A védőbeszéd elhangzása után az elnök felszólította a vádlottakat, hogy akarnak-e zárószó címén felszólalni.

Valamennyi vádlott el a zárószó jogával és hangoztatja ártatlanságát. Márffy és Radó a tárgyaláson tanúsított tiszteletlen magatartásukat mentegetik. Az elnök Márffy fejelemi büntetését elengedi. Radóét azonban nem, mivel a tárgyalás során a rendőrséget megsértette.

Ezután visszavonult a bíróság, hogy megállapítsa az ítéletkiírítés határnapját.

Elkészült a német—angol kereskedelmi szerződés.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Berlin, dec. 3.

A német—angol kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások befejeződtek. A szerződés kölcsönösen biztosítja a legtöbb kedvezményt a vámokra, hajózásra, letelepedési jogra és konzuli ügyekre. A vitás kérdéseket döntőbírósg döntése alá becsátják. A szerződés öt éves, egy évi felmondással és csak a két parlament ratifikálása után lép életbe.

Az angol parlament új elnöke.

London, dec. 3.

Londonból jelentik, hogy az alsóház tegnapi ülésén a parlament speakerjévé Whitley konzervatív-párti képviselőt választották meg.

Széthuzás a kikindai radikális-pártban.

Kikindai kádótségek Budisin jelölése ellen szótalt fel Pasitynál.

— Kikindai tudósítónk telefonjelentése. —
Beograd, dec. 3.

Hétfőn este egy husztagu küldöttség ment Beogradba Csocsity Milán, dr. Veszelinovity Iván és Ljubomir Arsen pártvezérek vezetésével Pasity miniszterelnökhöz és a radikális-párt központi főbizottságához. A deputáció Beogradban a kikindai járási jelölt, Budisin Jócó kandidálása ellen akar szót emelni és ha nem kapnának kielégítő választ Beogradból, ugy a kikindai radikális pártot a szakadás veszélye fenyegeti. Kikindán nagy érdeklődéssel várják a beográdi eljárás kimenetelét.

Félévi fogházra ítélték Vér Györgyöt

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 3.

A budapesti törvényszék a csendőrküldési parancsnokság felhatalmazása alapján hivatalból üldözendő kétféle rágalmazásért Vér Györgyöt, „Az Est” munkatársát félévi fogházra és tízmillió korona pénzbüntetésre ítélte.

Vér György a csongrádi merénylet nyomozásának idején cikket írt az „Az Est”-ben az állítólagos alföldi brigád gyakorlatozásáról. A tanuvallomások alapján a törvényszék a valódiságot bebizonyítva nem látta és ezért marasztaló ítéletet hozott.

Halalos vasuti összeütközés Augsburgnál.

Három halott — husz sebesült.

A „Torontál” tudósítójának távirata

München, dec. 3.

A páris—bécsi gyorsvonat tegnap Augsburgnál összeütközött egy tehervonattal. A gyorsvonat két utasa meghalt, huszan megsebesültek. A tehervonat kocsija meggyulladt, a vonat kísérője meghalt.

Az Eskütt-pör vége felé közeledik.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 3.

Az Eskütt-per mai főtárgyalásán Eskütt védője, Weis Ödön dr. beszélt és megbélyegezte Eskütt vizsdatasztató magatartását a főtárgyaláson. Arra kéri a bíróságot, hogy a vádlott életét ne áldozzák fel a halott Nagyatádi emlékének. Nagyatádi emléke tisztá, neki a kiviteli engedélyek körül egyéni használnem volt, ha tudott is bizonyos célokra befolyó pénzekről.

A régi magyar állami javak felbecsülése. Párisból jelentik, hogy az utódállamokban lévő régi magyar állami javak felbecsülésére két héten belül bizottság érkezik Budapestre, hogy ott a magyar hatóságokkal tárgyaljon.

Februárban tárgyalják Relity Julka bűnügyét.

A kettős mérgezéssel vádolt asszony vizsgálati fogságát meghosszabbították.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 4.

Szenzációs bűnügyet leplezett le ez év május havában a beeskereki rendőrség. Letartóztatott egy Relity Julka nevű asszonyt, aki ellen alapos gyanúok merültek fel, hogy mostohafiát megmérgezte s ily módon akart örökségképpen kapott pénzéhez jutni. A vizsgálat során az illetékes bűnügyi hatóságok elrendelték az áldozat exhumálását, ami meg is történt. A belső teszteszket, amelyeken gyantás elváltozásokat észleltek, elküldték a zágrébi vegytani intézetnek beható szakvizsgálat céljából. Az intézet jelentése nemsokára meg is érkezett s azt a véleményt tartalmazta, hogy az illető tényleg mérgezés folytán halt meg. Alig mulott el néhány hét, Beeskereken szájról-szájra járt a hír, hogy Relityné nemcsak mostohafiát, hanem a férjét is hasonló módon eltette láb alól. A helyi sajtónak tetsző hír eljutott a hatóságok fülébe is, melyek ebben

az ügyben is vizsgálatot rendeltek el. A vegytani szakvizsgálat ezuttal is meglepő eredménnyel járt, a mennyiben kétségtelenül megállapította a mérgezést.

A szenzációs bűnügy gyanúsítottja május óta vizsgálati fogságban ül és a beeskereki fogházban várja be, hogy ügyében ítéletet hozzanak. Legutóbb olyan hírek kerültek forgalomba, hogy december elejére tárgyalásra tüzték ki a bűnügyet, mint azonban megállapítottuk ezek a hírek koraiak voltak.

Relity Julka vizsgálati fogsága ugyanis értesülésünk szerint december 17-én lejárt volna, a tegnapi nappal azonban újabb egy hónappal meghosszabbították. Mivel január második felében a választásokra való tekintettel bírósági szünet lesz, valószínű, hogy a nagy port felvert bűnügyben csak februárban ítélezzik a törvényszék büntető tanácsa.

Olasz és cseh megszállás fenyegette Ausztriát.

Miért ért véget oly gyorsan a vasutassztrájk?

Bécs, dec. 3.

A legutóbb lezajlott osztrák vasutassztrájk hirtelen befejezése és a Seipel-kormányának hirtelen távozása diplomáciai körökben most utólag a legkülönfélébb kombinációkra ad alkalmat. Az utólagos megállapítások és kombinációk a legfantasztikusabb meséket találják fel a sztrájkjal és a kormányváltással kapcsolatban. A sok fantasztikus hír közül mindazonáltal egy feltétlenül megerősítést nyert és ez az, hogy diplomáciai körökben már a sztrájk második napján a legkomolyabban számoltak azzal, hogy a sztrájk tartóssága esetén Cseh-

ország és Olaszország mandátumot kaptak volna Ausztria teljes megszállására, mert a népszövetség nem tűrte volna a sztrájk folytatását. Ez a fenyegető veszedelem, amelyről biztos tudomása volt ugy az osztrák kormánynak, mint később a sztrájkoló munkásságnak, birta jobb belátásra a tárgyaló feleket s ennek köszönhető, hogy a sztrájk minden tekintetben kielégítő módon ért véget. Politikai és diplomáciai körök szerint ennek a népszövetségi lépésnek semmi köze sincs a Seipel-kormány bukásához, bár a bukást közvetve mégis a sztrájk idézte elő.

Braziliába csak az „ingyenes” utasoknak adnak vízumot.

A beográdi követség ily értelmű köriratot küldött Beeskerekre.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 3.

Érdekes köriratot küldött a beográdi braziliai követség a belügyminisztérium útján a beeskereki hatóságokhoz. A köriratban közli, hogy kormánya utasítására korlátozókat léptetett életbe a vízumok kiadása körül.

A braziliai kormány rendelkezése szerint ugyanis a további intézkedésig nem adhatnak beutazási engedélyt, illetve vízumot a követségek azoknak a polgároknak, akik saját költségükön utaznak Braziliába. A követségek csak azoknak szolgálat-hatják ki a kért utlevél látványosságát, akik az ottani hatóságok vagy vállalkozók terhére teszik meg az utat és mint telepesek óhajtanak az állam területén letelepedni.

Hogy a rendelet kiadására mi készíthette a braziliai kormányt, pozitíve nem tudni, nem nehéz azonban eltalálni, hogy milyen tendencia vezette az utasítás kiadásánál. Braziliának nem jómócu földbirtokosokra, hanem szorgalmas, rab-szolgasorsra alkalmas földművelőkre van szüksége, akiknek nincs annyi pénzük, hogy a keserű káb-rátulást után, mely az ígért földjén éri őket, saját költségükön esetleg visszatérhessenek Európába, hanem olyanok kellenek, akiket évekre leköt az aláírt szerződés és életük végéig sem juthatnak hozzá a visszatéréshez igényelt összeghez és akikben így életfogytiglanra olesó és jó munkaerőt kapnak.

HIREK

— december 4.

Mackensen hetvenöt éves, Berlinből jelentik, hogy Mackensen tábornagy december hatodikán fölti be hetvenötödik életévét. A német birodalomban mindenféle nagy készülődések folynak az ősz tábornagy ünneplésére.

A baranyai menekültek e hó 5-én, pénteken este 8 órakor a szokott helyen érkekezletet tartanak.

Jószivű tanács.

Az egyik leggazdagabb polgár a délelőtti verőfényben derűsen sétálgat a parkban. Egyszerre csak látja, hogy egy toprongyos ember térdel az egyik pad mellett, füvet tép magának és megeszi.

— Mit csinál, barátom? — kérdi megdöbbenve a koldustól a gazdag ember.

— Eszem.

— Maga szerencsétlen, olyan éhes, hogy füvet eszik?

— Negyedik napja éhezem.

A gazdag embernek megesik rajta a szive:

— Álljon fel, — mondja neki — és menjen át a másik parkba. Ott sokkal kövérebb a fü...

Kelemen Péter temetése. A keddi este váratlanul elhunyt nagybeteg Kelemen Péter temetése esütörtökön délután 3 órakor lesz a Veresmartiova (Uri) utcai gyászszobából, ahol a tegnapi nap folyamán sokan keresték fel részvénytárgyalókkal a gyászoló családot. A halálesetről az előbbi gyászjelentést adták ki: Fajdalommal eltelten tudatjuk, hogy szeretett férjem, apám, rokonunk Kelemen Péter életének 64-ik évében, boldog házasságának 40-ik esztendejében, hosszas szenvedés után folyó évi december 2-án este 9 órakor az Urban esendesen elszenderült. Szeretett halottunk földi maradványait december 4-én, esütörtökön délután 3 órakor kísérik utolsó útjára a Veresmartiova (Uri) utca 9 szám alatti gyászszobából, a római katolikus temetőbe. Az elhalt lelkiüdvéért december 5-én délelőtt fél 8 órakor engesztelő szentmiseáldozat fog az Egek Urának a katolikus plébánia-templomban bemutatni. Emlékét kegyelettel megőrizzük! Velikibeeskerek, 1924 december 2-án. Özv. Kelemen Péterné szül. Mayer Teréz neje, Kelemen József, Kelemen Lipót, Kelemen István, Kelemen János gyermekei, Kelemen Józsefné szül. Plechl Anna, Kelemen Lipótné szül. Glaser Mariska menyei, Kelemen Miklós, Kelemen Irénke unokái, Özv. Eleven Lórinéné szül. Kelemen Teréz nővére.

* Königsmark a verhetetlen attrakció.

Mikulás-estély. A velikibeeskereki Vívó- és Tennisklub szombaton, f. hó 6-án este 8 órakor a Kaszinó éttermében szigorúan zártkörű Mikulás-estélyt rendez, melyre a klub tagjait ezuton hívja meg a rendezőség.

Földrengés Batáviában. Párisból táviratozzák, hogy Batáviában újabb földrengések voltak. Az újabb földrengésnek három halottja van.

* Königsmark a leghatalmasabb szenzáció.

Fe
akik hoz
adnak r
a legrovi
ellenkezo
eladom
intézete
Risztitya

* Königsmark a filmművészet bravourja.

Kacagó-est. Deák Kornél, a Vajdaság előnyösen ismert kiváló komikus nagyszabású új műsorral kedveskedik esütörtökön este Beeskerek közönségének. A Balkán Bioskopban lép fel, a felvonások között és elmés beeskereki vonatkozású tréfákkal kacagtatja meg közönségét. Deák fellépte iránt nagy az érdeklődés.

Nem kap fizetést a marosvásárhelyi rendőrség a mai napig nem kapta meg november havi fizetését. A rendőrség elégedetlen és különösen az a körülmény keseríti el, hogy a szászrégeni és kolozsvári rendőrség alkalmazottai rendszeresen megkapták illetményeiket. A vásárhelyi pénzügyigazgató azonban még mindig a bukaresti kiutalásra vár. Jellemző, hogy a rendőrségi alkalmazottak fizetési lajstromára a helyi román bankoknál előlegét kérték, de egyetlen bank sem akart hitelezni az államnak.

* Orvosi hír. Dr. Salgó Imre orvos rendel délelőtt 8-10 és délután 3-5 óráig. Knez Milešina u. 6. Telefon 34.

* Königsmark az esztendő legnagyobb filmje.

* Vas- és fémdöntvényeket Krausznál, Veliki Beeskerek. — Telefon szám 329.

Visszatérés az ősi hithez.

Érdekes mozgalom a budapesti kikeresztelkedett zsidók között.

Budapest, dec. 3.

A magyarországi kommun alatt sok gazdag lipótvárosi zsidó család előrelátva a Kun Béla bukása után bekövetkezendő zsidóüldözést, elhagyta ősei hitét s keresztény vallásra tért át. Az utóbbi időben azonban az áttért családok körében érdekes mozgalom indult meg: tömegesen térnek vissza az ősi hitükhöz. Így az elmúlt napokban is a báró Hatvany-családban három érdekes visszatérés történt a zsidó hitre. Így báró Hatvany Lajos, a kiváló esztétikus Bécsben vette fel újra a zsidó hitet. A most elmúlt sátoros ünnep felülnöpe alatt tért vissza a zsidó hitre Budapestén Hatvany Lajos báró nővére: Hirsch Albertné, Hatvany Irén, aki néhány nappal azután már ott ült a dohányutcai templomban azon a helyen, amely évtizedeken át a Hatvany-család tulajdona volt. Férje, dr. Hirsch Albert még nem tért vissza. Ugyancsak nemrég tért vissza a zsidó hitre báró Hatvany Bernát is. — Báró Kohner István is a múlt napokban tért vissza ősei hitére. Beavatottak értesülése szerint ez a most megindult visszatérési folyamat tovább terjed és a zsidó arisztokráciának az a része, mely a háború és a kommun alatt kikeresztelkedett és amely körülbelül öt bárói családot foglal magában, most vissza fog térni a zsidó vallásra.

Felhivom

ezzenel mind azokat, akik hozzám festésre vagy tisztításra adtak ruha, kabát, rókabőrt stb., hogy a legrövidebb időn belül vátsák ki, mert ellenkező esetben a kiválatlanokat eladom. Bauer Péter, festő és tisztító-intézet Veliki Beeskerek, Brigadir Risztitya (Aradáci) u. 7. sz. — 2388

Szlovenszkóban kilencvenszázalékos állami hozzájárulással lehet családi házat építeni.

Az építési szövetkezetek prágai kongresszusának határozatai.

Bratiszlava, dec. 3.

Vasárnap a prágai műegyetem épületében országos értekezletet tartottak a csehszlovákiai építési szövetkezetek képviselői. A kongresszus egyik résztvevője a Reggel munkatársának a kongresszus lefolyásáról a következőket mondotta:

— Az építési szövetkezetek kongresszusán összesen 589 szövetkezet képviseltette magát 286 delegátussal. A kormány képviseletében a népjóléti minisztérium részéről dr. Simák Hynek miniszteri tanácsos jelent meg. Hynek dr. kijelentette a kormány megbízásából, hogy Szlovenszkóban lévő családi házak építésére kilencven százalék szubvenciót előlegez az állam. Bérház építésére, ugyanez Szlovenszkóban 30-35 százalék hozzájárulást ad az állam. A december 31-ikéig érvényben lévő építkezési törvényt nyolc hónappal meghosszabbítják. — Vitát provokált az a tény, hogy a pénzügyminiszternek nehézségeket tá-

masztanak akkor, amikor a házak a szövetkezetek tulajdonából a tagok tulajdonába mennek át. Erre vonatkozólag dr. Hynek kijelentette a kormány nevében, hogy az állam a felek nevében garanciát vállal ebben az esetben a pénzügyminiszterekkel szemben. Igéretet tett a kormány képviselője arra vonatkozólag is, hogy évenként minden zsupában hivatalosan értekezletet fognak összehívni, az építkezési szövetkezetek bevonásával, építési kérdések megválasztására.

A csehszlovákiai építkezési törvényt azért hosszabbították meg, mert különösen Szlovenszkóban igen kevesen vették igénybe az állam által nyújtott építkezési kedvezményeket. A prágai építkezési kongresszus mindenestre hozzá fog járulni ahhoz, hogy Szlovenszkó lakossága is kikérje a részét a törvény által biztosított kedvezményekből.

Döntés a felmentett jegyzők nyugdíjazása körül.

A múlt héten belügyminiszteri rendelet alapján számos községi jegyzőt felmentettek állásától, akiknek további alkalmaztatásuk ügyében nem hoztak határozatot, úgy hogy ezek a legteljesebb bizonytalanságban élnek.

A helyzet tarthatatlanságát látszik illetékes helyen is belátták és méltányolták az elbocsájtottak jogos követelését, hogy tudniillik szolgálati idejük arányában igényt tarthatnak bizonyos összegű nyugdíjra. A belügyminisztérium most ily értelemben határozott is és döntését ma küldötte meg a beeskereki hatóságoknak.

A határozat szerint a felmentett jegyzők, amennyiben nyugdíjigényre jogot formálhatnak, vagyis megfelelő szolgálati idővel rendelkeznek, nyugdíjba helyezendők. Ezeknek igényjogosultságát minden egyes esetben elismerik és megadják a jóváhagyást a nyugdíj folyósításához. A rendelet nem intézkedik azokról a jegyzőkről, akik nem érték el a kívánt szolgálati évet és önhibájukon kívül vesztették el állásukat. Az említettek tehát továbbra rendelkezési állományban maradnak míg sorsuk felett újabb döntést nem hoznak.

A belügyminiszter rendelete bizonyára megnyugvást kelt az érdekeltek körében.

IRODALOM

Aszlányi Dezső könyvei

Aszlányi Dezső neve nem új a tartalmas, nehéz sulyú írások kedvelői előtt, régi kiváló munkása irodalmunknak, kinek Világszerelm című természetfilozófiai munkája annakidején általános feltűnést és jól megérdemelt sikert aratott. Mostani munkái közül talán a német nyelven megjelent: Das Deutschtum (Eine Deutung) című munkája fogja elérni a legnagyobb hatást. Ez a németsegről, a német nagyságnak hódoló írás mégis minden ízében magyar könyv, egy magyar költő-filozófus grandiózus munkája, mely a német nép fejlődésének lehetőségét tárgyalva, olyan perspektivákat nyit, mely a francia és angol nép előtt ijesztő mementóként meredhet mindenkor. — Megszólal a történelem című munkája pacifizmust hirdető hangjával, mely szerint: „Az eszményi szocializmust várja a világ, amely megtöri egyes népek és fajok zsarnoki hegemoniáját és helyébe népek és emberek szociális közösségét teremti meg”. Jászai, Kunfi, Garami és Hatvany Lajos 1918. év őszén hirdett elveire emlékeztet, bár szelleme felveszi a harcot a bal-

oldali szélsőségekkel szemben is. Könyvének a zsidókról és keresztényekről írott tanulmánya, ha kissé különös felfogásáról tesz is tanúságot, határozottan érdekes írás és nem egy megállapítása hosszabb gondolkodásra készteti az olvasót. — Az asszony című könyve a költészet és filozófia ölelkezése. Az asszony mint a szépség megtestesülése áll elénk, mely a költészet ezerszínű fátyola alatt minden hibáit, minden érdekességét elveszti. Ez a könyv, főleg az istenségről való felfogása, Aszlányinak talán legérdekesebb írása. — A test című munkája összegyűjtött cikkeit és tanulmányait tartalmazza, néhány munkáit mellátaló bírálat és a Napfák című költemény mellett. T. J.

TŐZSDE

December 3.

Beograd. (Zárlat.) Genf 1328. London 31920. Newyork 6845. Milánó 29850. Páris 378. Prága 206. Szaloniki 123. Bécs 965.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 12330. Budapest 6950. Newyork 517. Milánó 2240. Prága 1555. Wien 7290. Varsó 9975. Szófia 375. Bukarest 250. Beograd 750. London 2408. Páris 284750.

Budapest. (Zárlat.) Szokol 2209—2229. Dinár 1961—1982. Dollár 74160. Francia frank 4097. Lei 248—358. Lira 3203—3238. Osztrák korona 10395—10565.

Az értékpapírpia.

Árak 1000 koronákban — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(51)	46
Magyar Ált. Hitel	(550)	539
Pesti Magy. Keresk.	(1360)	1295
Pénzv. és Pénzv.	(85)	8150
Pesti Hazai	(3920)	3890
Hermes váltóüzlet	(38)	31
Salgótarjáni	(618)	600
Simamurányi	(145)	139
Égisz	(42)	395
Dél cukor	(575)	580

Br. 159/1924. s. i.

2367

Objava dražbe.

Na osnovu rešenja novo-bečejskog kr. sreskog suda br. 1267/1924. određena je sudska prodaja na uzaložena u dinara 5000 procenjenog 2 konja i 1 kola u korist Mirka Nešića protiv Ljubka Bošnjaka radi namirenja 1500 dinara i pripadaka.

Radi sprovođenja te prodaje sazajem dan za 9. decembar t. g. u 8 sata pre podne a mesto opšt. kuću u Melenci.

Novi Bečej, 6 novembar 1924.

Stevan Ranković,
kr. sr. sudski izvršitelj.

Disznótoros-estély

a „DRINA”-szállodában folyó hó 4-ikén, csütörtökön.

Mikulás! Karácsony!

A karácsonyi ünnepek alkalmából dusan beraktároztam üzletemet a legjobb árukkal. Különösen nagy választék HELLER- és különféle csokoládékban, desszertcukorkákban és mindenféle déligyümölcsökben, továbbá pezsgő, ásványvizet, szilvriumokban, rum, konyak, likőrökben és az összes fűszerárúban a legolcsóbb árban! Kívülről karlácai ürmös és palackborok vagy liter-száma is. Mindennap friss teavaj.

Nagy választék karácsonyi diszarúban, karácsonyfa-diszekben és cukorkákban a legolcsóbb árban!

Cseda Doroszovac i Szin fűszer- és csemegekereskedése Veliki Bečkerek, Kralja Petra trg (P. ü. palota).

Önkéntes árverés házra.

A Petrogradszka (Melencei) utca 43. sz. ház 102 □-öl telekkel a helyszínén folyó év december hó 9-én d. e. 10 órakor önkéntes árverésen el lesz adva.

A házba, mely áll 4 szobás lakás, előszoba, konyha, fürdőszoba, cseledszoba, pince és padlásból, azonnal be lehet költözködni.

Kikiáltási ár 110.000 dinár.

Kikiáltási áron alul a ház nem lesz eladva.

Árverezőknek az árverés megkezdése előtt 5000 dinár készpénzt kell letenni biztosíték címén, mely összeg az árverés után azoknak, akikre nézve az árverés eredménytelenül végződik, azonnal visszaadatik.

A kikiáltási, illetve ajánlott ár azonnal készpénzben fizetendő.

Az árverést dr. Várady Imre ügyvéd vezeti.

Érdeklődni lehet a helyszínen.

Ha az első árverés eredménytelenül végződik, ugyanakkor egy második árverés fog tartatni ugyanarra a házra és 402 □-öl — vagyis az egész telekkel együtt, mely gazdasági udvarnak is alkalmas.

Kikiáltási ár ez esetben 160.000 dinár.

A tulajdonos.

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

**Vidéken egy ház, berendezett
mészárszék és vendégövel
azonnal szabad kezből eladó.**

Bővebbet: 2364

Prokic Ania, Ernesztovac (Banát).

**Egy 16 hónapos
bika eladó.** 2359

Bővebbet:

Nikolaus Höflinger, Szécsánj.

Figyelmeztetés!

Jó gyermekeket a szülők kérésére, valamint felnőtteket is a rokonok vagy jóbarátok ajánlatára, nevem napján, vagyis

december 6-án

ősi szokás szerint szép ajándékokkal szoktam meglepni! És pedig — mint az köztudomású — oly módon, hogy az ajándékokat éjszakának idején személyesen viszem el és az illetőknek a cipőjébe helyezem.

Mint hogy idej névnapom közeledik tudom, hogy ismét sokan számítanak meglepetéseimre, figyelmeztetem az összes érdekelteket, hogy a folyó évtől kezdve az ajándékokat csakis a

Bata -féle

cipőkbe fogom elhelyezni. Aki tehát ajándékaimat várja és nem akarja, hogy csalódás érje, az lássa el magát idejekorán Bata-féle cipőkkel!

Kelt Bečkerekben, 1924. József napján.

2289

Karácsonyfakat

— válogatott hegyifenyő —
legelősebben szállít nagyban

SCHNEIDER FERENC, Kovin.

A Vajdaság minden községére
keresek megbízható

ügynököt

tűzifa, mütrágya, rézgalic, kőszén
stb. eladására. 2368

Lederer Leó

bank és bizományi üzlet, Sombor.

Polgármesteri hivatal Vel. Bečkerek.

28727/924 szám.

LXI

**Irodák fűtésére szükséges tüzelőfa
beszerzése.**

Velikibečkerek város irodáinak fűtésére szükséges 100 öl tüzelőfa beszerzése céljából az árlejtést 1924. évi december hó 22-ikéig tüzi ki.

Óvadék címén 5000 dinár fizetendő be a fent kitűzött nap d. e. 10 órájáig a városi pénztárba; az ajánlatok délelőtt 11 órakor lesznek felbontva. Később érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Felhívtnak az érdekeltek, hogy szabályszerűen felbélyegzett ajánlataikat a velikibečkereki polgármesteri hivatalnál adják be. Az ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat tüzelőfára” jelzéssel látandók el.

Velikibečkerek, 1924. évi november hó 21-én.

Alekszity, polgármester.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasuti szállításból eredő mindennemű visszkéretet (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Bečkerek, Etvesova u. 5.

**Egy 15 hónapos bika
eladó.** 2360

Bővebbet:

Anton Menthes, Szécsánj.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz

Fer. Pál

Veliki Bečkerek,

Obiliceva (Zápolya) u. 7. sz.

Könyvnyomdája

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.